Orzeczenie o niepełnosprawności

Czym jest niepełnosprawność

Niepełnosprawność oznacza trwałą lub okresową niezdolność do wypełniania ról społecznych z powodu stałego lub długotrwałego naruszenia sprawności organizmu, w szczególności powodującą niezdolność do pracy.

Zgodnie z kryterium ustawowym, niepełnosprawność to niemożność efektywnego pełnienia ról społecznych tj. wypełniania zobowiązania wynikającego z zajmowanej pozycji społecznej przy korzystaniu przez osobę z przysługujących jej przywilejów i praw według bardziej lub mniej określonego wzoru, a więc niemożność bądź trudności w codziennej aktywności i uczestnictwie wynikające z naruszenia sprawności organizmu.

Uwaga

Ocena stanu zdrowia nie jest jedynym wyznacznikiem niepełnosprawności. Orzekanie o niepełnosprawności uwzględnia zarówno fizyczne, psychiczne jak i społeczne aspekty funkcjonowania człowieka. Wystąpienie tylko jednego z elementów np. naruszenia sprawności organizmu (stwierdzenie istnienia jednostki chorobowej) nie musi zatem oznaczać, że mamy do czynienia z niepełnosprawnością. O niepełnosprawności mówimy gdy w następstwie jego występowania, dochodzi do istotnych ograniczeń w sferze społecznej lub zawodowej.

Proces orzekania

Postępowanie orzecznicze, służące ustaleniu niepełnosprawności lub stopnia niepełnosprawności, co do zasady jest zespołowe i dwuinstancyjne. Oznacza to, że w posiedzeniu składu orzekającego uczestniczy co najmniej dwóch specjalistów:

- **lekarz sprawujący funkcję przewodniczącego składu orzekającego**,
- **członek składu orzekającego – może być pedagog, psycholog, pracownik socjalny, doradca zawodowy** – dobór drugiego specjalisty uzależniony jest od wieku osoby ubiegającej się o orzeczenie, rodzaju schorzenia, sytuacją społeczno-zawodową.

Informacje ogólne

Funkcjonują 3 stopnie niepełnosprawności:

- **znaczny**
- **umiarkowany**
- **lekki**

Orzeczenie wydawane jest **okresowo** lub **na stałe.**

W orzeczeniu może być wpisane **nie więcej niż 3 symbole** przyczyn niepełnosprawności spośród niżej wymienionych:

- **01-U** – upośledzenie umysłowe
- **02-P** – choroby psychiczne
- **03-L** – zaburzenia głosu, mowy i choroby słuchu
- **04-O** – choroby narządu wzroku
- **05-R** – upośledzenie narządu ruchu
- **06-E** – epilepsja
- **07-S** – choroby układu oddechowego i krążenia
- **08-T** – choroby układu pokarmowego
- **09-M** – choroby układu moczowo-płciowego
- **10-N** – choroby neurologiczne
- **11-I** – inne, w tym schorzenia: endokrynologiczne, metaboliczne, zaburzenia enzymatyczne, choroby zakaźne i odzwierzęce, zeszpecenia, choroby układu krwiotwórczego
- **12-C** – całościowe zaburzenia rozwojowe.

Osoba do ukończenia 16 roku życia może otrzymać orzeczenie o niepełnosprawności, natomiast osoba która ukończyła 16 lat, może otrzymać orzeczenie o stopniu niepełnosprawności.

Cel ubiegania się o orzeczenie

Są różne powody, dla których osoba stara się o wydanie orzeczenie. Cel ten określa się na etapie składania wniosku.

Określenie tej informacji we wniosku jest istotne podczas samej komisji, która orzekając uwzględnia indywidualne potrzeby i oczekiwania osoby orzekanej. Ubieganie się o orzeczenie może służyć dla celów:

- odpowiedniego zatrudnienia
- szkolenia
- uczestnictwa w terapii zajęciowej
- zaopatrzenia w przedmioty ortopedyczne i środki pomocnicze
- korzystania z systemu środowiskowego wsparcia w samodzielnej egzystencji
- uzyskania karty parkingowej
- korzystania ze świadczeń pomocy społecznej
- uzyskania zasiłku pielęgnacyjnego
- uzyskania przez opiekuna świadczenia pielęgnacyjnego
- zamieszkiwania w oddzielnym pokoju
- uzyskania przez opiekuna urlopu wychowawczego w dodatkowym wymiarze

Przedłużanie ważności orzeczenia

Osoby, którym kończy się ważność dotychczasowego orzeczenia i złożą w terminie wniosek o wydanie kolejnego orzeczenia, zyskują ochronę swojego statusu osoby niepełnosprawnej. Polega to na przedłużeniu ważności dotychczasowego orzeczenia do czasu wydania nowego, jednak nie dłużej niż 6 miesięcy.

Osoba otrzymuje zaświadczenie, które przedłuża ważność dotychczasowego orzeczenia. Stanowi ono podstawę do korzystanie w wszystkich ulg i przywilejów należnych osobie niepełnosprawnej w okresie oczekiwania na nowe orzeczenia.

Co powinien zawierać kompletny wniosek?

Osoba starająca się o orzeczenie o niepełnosprawności powinna przede wszystkim wypełnić formularz wniosku, podając dane osobowe, adresowe, kontaktowe oraz cel, dla którego stara się o orzeczenie.

Do wniosku obowiązkowo należy dołączyć zaświadczenie o stanie zdrowia na potrzeby orzecznicze. Lekarz wypisujący zaświadczenie, w sposób syntetyczny wymienia w nim między innymi rozpoznanie choroby zasadniczej występującej u wnioskodawcy, przebieg schorzenia, istniejące uszkodzenia narządów, opis podjętego leczenia, terapii, rehabilitacji oraz ocena dotychczasowego leczenia i rokowanie na przyszłość.

Należy podkreślić, że zaświadczenie to NIE ZASTĘPUJE dokumentacji medycznej. Właśnie dołączona dokumentacja medyczna powinna potwierdzać rozpoznanie wymienione w tym zaświadczeniu.

Jaka dokumentacja medyczna jest wymagana?

Wnioskodawca powinien udokumentować swój stan zdrowia dołączając wyniki badań, historię choroby z poradni, karty leczenia szpitalnego, innych dokumentów pozwalających na ustalenie niepełnosprawności i czasu jej powstania. Jeżeli tego nie zrobi, to otrzyma formalne wezwanie do usunięcia braków. Spowoduje to wydłużenie całego postępowania i dłuższy czas oczekiwania na termin komisji orzeczniczej.

Dokumentacja medyczna powinna być aktualna, a wykonane kserokopie potwierdzone za zgodność z oryginałem. Uwierzytelnienia dokumentów może dokonać podmiot, który go wystawił lub pracownik Centrum po okazaniu oryginałów dokumentacji.

Jeżeli zatem zależy Ci na szybkim rozpatrzeniu wniosku i uzyskaniu orzeczenia o niepełnosprawności, przygotuj z wyprzedzeniem niezbędną dokumentację, aby już na etapie składania wniosku, dołączyć ją do sprawy.

Gdzie złożyć wniosek?

osobiście lub pocztowo na adres:

Powiatowy Zespół ds. Orzekania o Niepełnosprawności w Nisku ul. 3 Maja 32, 37-400 Nisko

adres e-doręczeń:

AE:PL-11015-70716-GEGUF-23

Informacje uzyskać można pod nr telefonu:

15 841 63 68 wew.:332